

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני :

בפני כבוד השופטת ליאת הר ציון

תובעים	1. אליעזר ליפמן זרקובר 2. זרקובר דוד ע"י ב"כ גד שניידר
---------------	--

נגד

נתבעים	1. זלמן דותן ע"י ב"כ אורן אפלנדר
---------------	-------------------------------------

פסק דין

1

2 1. בפני תביעה בגין השתתפות בדמי הקמת קיר תומך אשר מפריד בין בית התובעים לבין הנתבע.

3

4 **רקע עובדתי**

5 2. התובעים הם אחים. האחד בעליו של חלקה הכוללת בית במושב אודים, והאחר מתגורר בו.

6 הנתבע בעלים של חלקה הגובלת בחלקת התובעים.

7 התובעים תובעים מהנתבע השבת מחצית מסכום הקמת קיר המפריד בין שתי חלקות

8 המגורים בסכום העומד על סך של 71,000 ש"ח.

9 3. ראשיתו של התיק בכתב תביעות קטנות שם טענו התובעים מלבד לטענה בדבר השתתפות

10 בקיר התומך, כי הנתבע ובנו חתכו צמחי נוי השייכים לתובע והשתמשו בקיר התומך ללא

11 ידיעתו ובניגוד לרצונו. בית המשפט לתביעות קטנות העביר את ההליך לבית המשפט השלום

12 ובהתאם הוגש כתב תביעה מתוקן על ידי התובעים.

13 4. בכתב התביעה המתוקן נטענו שתי טענות עיקריות כלפי הנתבע : התחברות לקיר בדרך של

14 מתלה לכביסה ללא הסכמת התובעים, ושימוש בקיר התומך שנבנה על ידי התובעים כחוצץ

15 בין בתי הצדדים.

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 התובעים טענו כי חובת השתתפות בעלות הקמת הקיר כמה מכוח חוק המקרקעין ההסדר
- 2 בדבר מחוברים במיצר, וכן מכוח דיני עשית עושר ולא במשפט. עוד עתרו התובעים לדמי
- 3 שימוש בגין התחברות שלא כדין לקיר, כך שהנתבע הציב מתלה כביסה על הקיר התומך
- 4 לשימוש ולצרכיו.
5. בהחלטתי מיום 20.4.17 דחיתי את עילת התביעה מכוח חוק המקרקעין ("מחוברים במיצר"),
- 6 לאור התיישנותה של עילת התביעה, וקבעתי כי נותרה לדיון עילת עשיית עושר ולא במשפט
- 7 המתייחסת ל-7 שנים טרם הגשת כתב התביעה.

8

9

דיון והכרעה

10

השתתפות בדמי הקמת הקיר

- 11 6. לטענת התובעים, הנתבע עושה עושר בכך שהוא נהנה מקיר חוצץ בין החלקות בעוד
- 12 שהתובעים נשאו בהקמתו.
- 13 7. להלן נבחן האם הוכחו יסודות העוולה בשים לב לכך שבכתב התביעה הסעד הנטען בגין עילת
- 14 עשית עושר ולא במשפט הוא שווי מחצית מעלות הקיר.
- 15 8. לצורך הקמת זכות מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט ועל פי סעיף 1 לחוק זה, יש להוכיח
- 16 שלושה תנאים:
- 17 (א) קבלת נכס, שירות או טובת הנאה.
- 18 (ב) הזוכה התעשר מהמזכה או על חשבונו.
- 19 (ג) ההתעשרות נעשתה שלא ע"פ זכות שבדין.
- 20 9. השאלה האם ההתעשרות נעשתה שלא כדין מוכרעת בין היתר, על יסוד השאלה האם המדובר
- 21 בהתעשרות שהיא "בלתי צודקת" (דברי כב' הנשיא שמגר ברע"א 371/89 לייבוניץ נ. א.א.ת.י
- 22 אליהו בע"מ פדי' מד(2) 309) או שההתעשרות "נוגדת את תחושת המצפון והיושר" (כב'
- 23 הנשיא ברק ברע"א 5768/94 א.ש.י.ר יבוא יצור והפצה בע"מ נ. פורום אביזרים ומוצרי
- 24 צריכה בע"מ פדי' נב(4) 289).
- 25 תפיסת היסוד בעילה ע"פ חוק זה הינה ערכים של צדק, הגינות ותום לב.

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 9325-06-15 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

10. אמנם, קיימים מקרים בהם חויב זוכה בתשלום למזכה גם אם המטיב פעל לטובת הזוכה מבלי שהתבקש לעשות כן. הנימוק לכך היה מניעת "תופעת הטרמפיסטים" – FREE RIDER. ראה בספרו של פרופסור דניאל פרידמן "עשיית עושר ולא במשפט" בעמ' 191:

"לכך מצטרף לא אחת חשש שהזולת, המסרב להשתתף בהוצאה, הוא, לאמיתו של דבר, בגדר 'טרמפיסט' (free rider), היינו אדם המעוניין בביצוע הפעולה, שהיה אף מוכן להשתתף בתשלום. אולם מכיוון שהוא מאמין או מקווה שאדם אחר יבצע את הפעולה, הוא מעדיף לומר שאין לו עניין בה"

- כלומר, מקום שהזוכה הינו אדם המעוניין בפעולה, היה מוכן להשתתף בתשלום שכן ידע שהפעולה תביא לו תועלת, אך העדיף ליהנות מההפקר ומההנאה שבפעולת המזכה מבלי לשלם עליה, המדובר בהתעשרות בלתי מוצדקת, ויש לחייבו בתשלום בגין הנאתו.
11. כפי שיפורט להלן, לא הוכח יסוד התעשרות שלא כדין ועל כן לא קמה הזכות להשבה.
12. התובע לא הוכיח התעשרות מצד הנתבע. אכן, עולה כי הקיר מפריד בין הבתים, אולם הנתבע טען בתצהירו ובחקירתו הנגדית כי הקיר מבחינתו מהווה מטרד:

ש: אני אומר לך שזכית בקיר תומך שמשמש אותך.
ת: הקיר הזה מפריע לי, סתם אותי, הוא הקים בית שאני לא יודע איך הוא קיבל אישור להקים בית. לא נתנו לי לבנות בגובה של הבית שלו. אם היו נותנים לי לעלות לגובה שלו, הייתי עולה לגובה שלו ואז ממילא לא הייתי צריך את הקיר שלו. לא קיבלתי אישור לבנות

(עמוד 20 שורות 25-28).

13. התובעים לא קיבלו את הסכמת הנתבע לבניית הקיר. הצדדים חלוקים בשאלת פניית התובעים לנתבע, כאשר התובעים טענו כי הייתה פניה והנתבע הכחיש. בכל אופן מוסכם על הצדדים כי הנתבע לא אישר את בניית הקיר כפי שנבנה.

- בנסיבות אלה על מנת להראות התעשרות, היה על התובעים להראות כי לא ניתן היה להקים קיר מפריד אלא בדרך בה נבנה הקיר נשוא כתב התביעה. בהקשר זה העיד התובע 2 כי:

ש: יכולת לבנות את הבית שלך גבוהה כל כך בלי הקיר התומך?

ת: לא אני יכולתי לבנות וגם לא הוא.

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 9325-06-15 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

1 הטופוגרפיה מאוד משופעת. אין קשר אם בניתי קומה
2 אחת או שני קומות.

3 הקיר התומך נעשה בגלל הטופוגרפיה של השטח, בגלל
4 השיפוע. אף אחד לא יכול לבנות בלי קיר תומך בגלל
5 הטופוגרפיה. אין קשר אם בניתי קומה אחת או שניים.

6 (פרוטוקול עמוד 17 שורות 21-25)

7
8 ש: נניח שלא היה קיר ודותן היה רוצה לבנות בית, האם היה
9 יכול לבנות את הבית באופן כזה שהאדמה נשפכת לכיוון
10 שטחו שלו והאדמה היתה נשפכת לשם?

11 ת: האדמה היתה גולשת. אני מסמן לביהמ"ש שהוא בנה קיר
12 נוסף וגם השכן בנה קיר תומך. אי אפשר לבנות במצב
13 טופוגרפי כזה ללא קיר תומך.

14 (פרוטוקול עמוד 15 שורות 25-28)

15
16 14. טענה זו לא הוכחה.

17 15. הנתבע נחקר וטען בהקשר זה:

18 ש: לו התובעים לא היו מקימים את הקיר התומך, ברור לך
19 שכדי לתמוך באדמה שהוספת, היה עליך להקים קיר
20 שיתמוך באדמה?

21 ת: לא. אם לא היה את הקיר התומך, היינו עושים ביננו גדר
22 שעולה 2,000 ₪ ושמים ביננו את הגדר. כל הקיר נבע מזה
23 שהתובע מילא באדמה ואם לא כן, היינו יכולים להסתפק
24 בגדר שביהמ"ש רואה בתמונה. הקיר ריק לגמרי, לא
25 שמתני עליו כלום למעט 4 דיבלים. זה כל הפשע שלי.

26 (פרוטוקול עמוד 19 שורות 24-29)

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

16. התובעים לא הצליחו להוכיח כי הנתבע בהכרח היה מקים קיר כפי שנבנה לאור אופיו הטופוגרפי של השטח, כטענתם. מדובר בטענה שבמומחיות וכידוע טענה מסוג זה יש לתמוך בחוות דעת מומחה.

התובעים צרפו את תכניות הבניין להוכחת טענתם. אולם כאמור מדובר בטענה במומחיות. היה מקום להגיש חוות דעת מומחה לתמיכה בטענה כי ניתן ללמוד מהתוכניות כי מבחינת טופוגרפית התחייב לבנות קיר כפי שנבנה.

בא כוח התובעים טען כי ניתן ללמוד מהתוכניות כי נעשתה הגבהה על ידי הנתבע. גם אם תתקבל הטענה, הרי שלא הוכח כי ההגבהה מתייחסת לשטח הגובל בבית התובעים, וכן לא הוכח כי הגבהה זו חייבה כנטען את בניית הקיר כפי שנעשה על ידי התובע.

17. התובעים טענו בחקירתם כי לא נדרשה הסכמת הנתבע מאחר שלא פלשו לשטחו (טענה העומדת בניגוד לטענה שנטענה בכתב התביעה בדבר מחוברים במיצר):

ש: האם כשבנית את הקיר ביקשת רשות להשתמש בשטח של דותן?

ת: כשבנתי קיר, דותן לאורך כל הזמן היה שם. אני לא יודע איזה רשות. לא השתמשתי בשטח שלו.

(פרוטוקול עמוד 15 שורות 32-34)

טענת התובע 2 בחקירתו הנגדית סותרת את תצהירו שבו טען כי "בטרם הקמת הקיר התומך, פניתי לנתבע 1 על מנת שזה האחרון יישא במחצית עלות הקמת הקיר, אך נתבע 1 סירב ואמר לי כי "אינו צריך את הקיר התומך" (סעיף 4 לתצהיר התובע).

התובע 2 כאמור לא הראה כל פניה מצדו לנתבע בעת שבנה את הקיר, לא התריע כי ככל שיסרב להשתתף בעלות הקמתו יהיה צפוי לתביעה, לא נקט בכל הליך משפטי לעניין חיובו, בעת שידע כי אין הסכמה מצדו לבניית הקיר.

18. גם אם תתקבל טענת התובעים, כי הפלישה לחלקו של הנתבע נבעה מפרצלציה שהייתה מאוחרת לבניית הקיר (ר' תצהיר המומחה מטעם התובע עליו לא נחקר), ככל שהתובעים בנו קיר כאשר ברצונם לבקש השתתפות מהצד האחר בגין אותו קיר לאור טענתם כי יש בהקמתו כדי להיטיב עם האחר, הרי שאף אם התובע 2 לא פלש כטענתו, היה מקום לפנות לצד האחר לקבלת הסכמתו או הגעה להסדר וזאת מאחר שלמעשה נוצרה עובדה מוגמרת.

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 התובעים לא יכולים לבקש מהנתבע לשפותם בגין הקמת קיר אשר נבנה מלכתחילה לאור
2 התכניות של תובע 2, ולעתור לשיתופו מבלי לקבל את הסכמתו לאופן וצורת בניית הקיר.
- 3 19. העובדה כי התובע 2 סיכם עם שכנים אחרים הסמוכים לחלקתו בנוגע לקיר המפריד בין
4 החלקות כטענתו, מלמדת כי ככל שהדבר נעשה בהסכמה, הרי שהתובע 2 זוכה לחלוקה
5 בהוצאות. העובדה כי הנתבע לטענת התובע חולק בעלות קיר גובל עם שכנים אחרים ו/או
6 בנה קירות גובלים בשטחו, אין בה כדי לתמוך בטענת ההתעשרות ו/או לבססה.
- 7 20. אף השיהוי שנקט מצד התובעים מוביל למסקנה לפיה דין התביעה להידחות.
- 8 הקיר הוקם בשנת 2006. התביעה הוגשה על ידי התובעים בשנת 2015. כל אותו זמן לא פנו
9 התובעים לנתבע בכל טענה לעניין השתתפות לעניין בנית הקיר. אני סבורה כי ניתן לקבוע כי
10 נוצרה הסתמכות וציפייה של הצד שכנגד לעניין זה. בנסיבות אלה, פניה לאחר זמן כה רב
11 בתביעה להשתתפות, יש בה כדי לפגוע בהסתמכותו של הצד השני וגם בהזדמנותו להתגונן
12 מפני הטענות.
- 13 ככל שהתובעים היו מוכיחים כי פנו לנתבע להשתתפות וזה סרב, גם אז מצופה היה
14 מהתובעים לפעול תוך פרק זמן סביר למימוש זכותו בעניין זה.
- 15 21. לאור האמור, חיוב הנתבע בנסיבות שפורטו יהיה בו משום חוסר הגינות - ראה ת"ק 804/04,
16 ת"ק 901/04 אלטחן נ. זגורי :
- 17 **"המבחן לבחינת ההתעשרות ככזו שאינה 'על פי זכות שבדין', לענין**
18 **חוק זה, הוא האם ההתעשרות היא 'בלתי צודקת'... כאמור, הגדר**
19 **נבנתה ללא קבלת הסכמתם הברורה מראש של משפחת אלטחן, כך**
20 **שלא מדובר בזכות שהתקבלה על ידיהם 'שלא כדין' "**
- 21 וכן ראה רת"ק (מחוזי ירושלים) 36169-01-12 שלום חוזה נ. ויסוצקי, שם קבע בית המשפט
22 כי גם אם המשיבים מפיקים הנאה מהקמת הגדר בחלקת המבקשים, אין בכך די כדי
23 לחייבם להשתתף בעלותם :
- 24 **"אינני סבורה כי קמה למבקשים עילת תביעה אף מכוח דיני עשיית**
25 **עושר ולא במשפט. גם כאן לא מדובר בטענה ישירה שנטענה בפני בית**
26 **משפט קמא, אף שנטען באופן כללי כי המשיבים נהנים מן הגדר. מכל**
27 **מקום, לגוף העניין, נוכח טענת המבקשים, כי מדובר בגדר שהוקמה**
28 **בחלקתם ואשר נועדה לצרכיהם שלהם, אינני סבורה כי די בכך שיתכן**
29 **שהשכנים, המשיבים, נהנים מאותה גדר, כדי להקים כלפיהם זכות**

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

לקבלת תשלום. בפרט אמורים הדברים כאשר קודם להקמת הגדר
הפרידה בין החלקות מסלעה שהקימו המשיבים, אותה פינו המבקשים
מן המקום."

לאור כל האמור, אין מקום לחייב את הנתבע בהוצאות בניית הקיר.

22. במקרה דנן המדובר בקיר שנבנה בחלקת התובעים, והצורך בו נוצר כתוצאה מבניית ביתם.
התובעים לא הוכיחו כי הנתבע נדרש לבנות את הקיר. הוכח כי בניית הקיר לא הייתה פעולה
שהנתבע רצה בה.

לפיכך אין המדובר באותם "טרמפיסטים" שהוזכרו בפסיקה ככאלו שמעוניינים בפעולה,
נותנים לה הסכמה שבשתיקה ולאחר מכן מסרבים לשלם עליה.

23. התובע 2 טען כי הוא בנה את ביתו על פי היתר וכי על פי ההיתר הוא נדרש לבנות את הקיר
באופן שנבנה. אין בכך כדי להקים עילה כנגד הנתבע. ככל שהצורך בבניית הקיר נוצר בגין
תכנון הבניה של התובע 2, אין בכך כדי להקים חבות של הנתבע להשתתפות במחצית מעלות
הקיר, כנטען. הנתבע כאמור טען כי ניתן היה להסתפק בבניית גדר קלה. התובע לא סתר
טענה זו ולא הוכיח את הצורך הטופוגרפי בבניית הקיר מבחינת בית הנתבע, ואף לא העמיד
כל בסיס לחיוב כאמור על יסוד נתוני השטח (השווה לענין זה תא"מ (צפת) 10-04-35277 דהן
נ' טרמצי).

עתירה לסעד של מחצית מעלות הקיר- האם עקיפת ההחלטה לענין התיישנות?

24. כאמור, בתיק זה ניתנה החלטה לפיה עילתו של התובע בהתאם לחוק המקרקעין התיישנה.
התובע טוען לסעד אחד בכתב התביעה- עלות מחצית קיר.

25. בהתאם להחלטתי לענין התיישנות, קמה לתובע הזכות לעתור לתביעה בגין עשית עושר
ולא במשפט מצד הנתבע, כאשר עשיית העושר אמורה לשקף התעשרות של 7 שנים טרם הגשת
התביעה.

26. הניסיון לעתור לסעד הכספי- מחצית מעלות הקיר – כסעד לריפוי העוולה של עילת עשית
עושר ולא במשפט בנסיבות אלה, הוא דרך לעקוף את ההחלטה בדבר התיישנות. הטענה בדבר
עשיית עושר נועדה לאפשר לתובע לעתור לתביעת התעשרות 7 שנים ממועד התביעה אחורה.
אולם, הסעד המבוקש על ידי התובעים מבטא כאמור את הסעד שהתבקש כאמור בעילה על

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פי חוק המקרקעין אשר נדחה מחמת התיישנות, ולא הובהר כיצד סעד זה משקף התעשרות
2 כאמור במגבלות ההתיישנות. גם מטעם זה דין התביעה להידחות.
- 3 **לא הוכח גובה ההתעשרות הנטען**
- 4 27. התובעים לא הוכיחו את גובהה של ההתעשרות הנטענת כלפי הנתבע.
- 5 28. ככל שנטען כי ההתעשרות היא בכך שהקיר נמצא כולו בחלקתו של התובע 2 (בכפוף לטענת
6 הפלישה שהועלתה על ידי הנתבע), היה על התובעים לכמת התעשרות זו בכך שהנתבע למעשה
7 "התעשר" כך שהקיר נמצא כולו בשטחו של התובע. הנטל על התובעים לכמת התעשרות זו
8 ביחס ל- 7 שנים טרם הגשת התביעה.
- 9 29. ככל שההתעשרות היא דמי שימוש בקיר (כאשר הטענה לא נטענה במפורש), הרי שגם לעניין
10 זה לא הובאה חוות הדעת.
- 11 30. טענת התובעים כי ההתעשרות של 7 שנים, דינה להיות מכומתת בשווי של מחצית מעלות
12 הקיר, לא הובהרה ולא הוסברה. היה מקום להסביר ולפרט בפני בית המשפט את מהות
13 ההתעשרות בפנינו, וזאת בשים לב למגבלת ההתיישנות.
- 14 כך, לו ביקשו התובעים לטעון כי קנה המידה היא עלותו של הקיר, מאחר שהתובע מוגבל
15 בתביעה של 7 שנים טרם הגשת התביעה, היה מקום להראות את משך חייו של הקיר, ככל
16 שהתובע ביקש כי בית המשפט יגזור על דרך אומדנה את ההתעשרות בתקופה הרלוונטית.
17 בית המשפט אינו יכול על דרך של אומדנה לקבוע שוויה של התעשרות בשים לב לכך שמדובר
18 בנתונים הנוגעים לשימוש במקרקעין לבניה ו/או לחסכון בהוצאה כספית.
- 19 31. גם אם הייתה מתקבלת הטענה לפיה בכל אופן הנתבע היה מקים קיר - הוצאה שנחסכה - בית
20 המשפט אינו יכול בדרך של אומדנה לכמת את עלותו של קיר זה, כאשר לא הוכח כי האופן
21 שבו הוקם הקיר מחויב מבחינה תכנונית / טופוגרפית מבחינת הנתבע, ולא ניתנו בידי בית
22 המשפט לכמת את שווי בנית הקיר "שנחסך" כנטען על ידי התובע.
- 23 32. לא נטען להתעשרות בגובה השימוש בכסף שחסך הנתבע בגין אי בניית הקיר למשך 7 שנים,
24 ולא הובא לטענה זו אומדן.
- 25 33. על כן, גם לו הייתה מוכחת התעשרות בכך שהייתה מתקבלת טענת התובע כי נחסכה לנתבע
26 עלות בנית הקיר או בכך שהתובע נהנה מקיר אשר בנוי במלוא שטחו על שטח התובע ובכך
27 "חסך" גריעה משטחו, הרי שלא הוכחה ההתעשרות ולא הובאו נתונים בפני בית המשפט

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני :

- 1 לקביעת הנזק הנטען הנזק בדרך של אומדנה. גם אם הייתה מתקבלת הטענה כי אלמלא הקיר
- 2 שהוקם, היה נדרש הנתבע להקים קיר תומך, לא הוכח מה הייתה עלותו בקיר זה בשים לב
- 3 לנתוני השטח של הנתבע.
- 4 34. הנתבע בעדותו טען כי גדר חציצה הייתה עולה 2,000 שח אולם מאידך טען כי עצם קיומו של
- 5 הקיר מסב לו נזק של מטרד והפרעה. לפיכך, לא מצאתי מקום לקבוע פיצוי על דרך האומדנה
- 6 על סמך אמירה זו, כאשר לא הובא כל בסיס בתביעה לעניין זה.

סיכומי של חלק זה:

- 7
- 8 35. אשר על כן, גם אם לא הוכחה הפלישה כטענת התובעים, וגם אם בפועל עולה כי התובעים
- 9 הקימו קיר חוצץ שכולו בשטחם, כאשר מבחינת התובעים מדובר בקו אפס, וגם אם לכאורה
- 10 הקיר גורם תועלת לצד האחר בכך שקיים חיץ, הרי שאין די בכך כדי לבסס תביעה של עשיית
- 11 עושר, וזאת בשים לב לכך האמור לעיל.
- 12 36. לצורך ביסוס הטענה היה על התובעים להראות: כי פנו אל הנתבע בזמן אמיתי והנתבע סרב,
- 13 כי על הקיר להיבנות כפי שנבנה מבחינה תכנונית וטופוגרפית, כי אופציה של חציצה אחרת
- 14 מבחינת הנתבע לא הייתה אפשרית תכנונית או טופוגרפית. ככל שכל אלה הוכחו, היה מקום
- 15 לבחון האם אין בתביעה על יסוד עשית עושר כדי לעקוף את קביעת בית המשפט לעניין
- 16 התיישנות והאם הוכח סעד המשקף את ההתעשרות הנטענת (כאשר כאמור הסעד היחיד
- 17 שנתבע הוא עלות הקמת מחצית קיר).
- 18 37. גם אם קמה הטענה כי יש מקום לקבוע סעד על דרך האומדנה לאור עצם החציצה בין שני
- 19 הבתים כאשר בידי בית המשפט שיקול דעת לקחת בחשבון את טענות הנתבע בדבר מטרד
- 20 כחלק מהשיקולים של גובה ההשבה, הרי שהתובעים לא העמידו בפני בית המשפט כלים
- 21 להערכתו של סעד מסוג זה.
- 22 38. התובעים הפנו לשני פסקי דין בהקשר זה שיש מקום לאבחונם:
- 23 פסק הדין בתא 12-01-49209 חדד נ' אלירן. באותו מקרה עולה כי התובעת 7 שנים קודם
- 24 להגשת התביעה הקימה קירות אבן תומכים סביב לו לצורך קבלת טופס 4 ועתרה להשתתפות
- 25 הנתבע בעלות בנית הקיר המשותף. בית המשפט קבע באותו ענין כי "מעיון בתמונות אשר
- 26 צירפו הצדדים, נראה כי הנתבע מפיך הנאה מקיומו של הקיר המשותף בכך שהוא מהווה
- 27 תמיכה למילוי תמיכה בשטחו. הנתבע בהתנהלותו מול התובעת, בתחילת הדרך, הביע
- 28 נכונות לשאת בעלות הקיר אשר בטחו. כך אף טען בסעיף 7 לכתב הגנתו, בו תיאר פניותיו
- 29 אל התובעת בעניין". כאמור העובדות בעניינו שונות

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני :

בפסק דין בעניין תא (ים) 1274/04 **דמארי נ' אקוע** בית המשפט קבע כי בין שני המגרשים הייתה סכנת התדרדרות אדמה אשר חייבה בנייתו של קיר תומך, וחייב את השכן להשתתף בעלות 50% מעלות הקמת הקיר התומך הגובל בין המגרשים הנמצא בבעלות משותפת של הצדדים, וזאת מכוח סעיף 49 לחוק המקרקעין.

העילה מכוח סעיף 49 לחוק המקרקעין נדחתה מחמת התיישנות. כאשר בפני לא הוכח כממצא כי סכנת התדרדרות אדמה חייבה בנייתו של קיר תומך.

אציין כי פסיקה מאוחרת יותר קבעה כי ההסדר על פי סעיף 49 לחוק המקרקעין מחייב נשיאה בעלויות משותפות של אחזקת הקיר להבדיל מעצם עלותו (ע"א (חי) 521/08 **צרפתי נ' אלבו**).

מכאן, אף אילולא נדחתה העילה מכוח חוק המקרקעין מכוח התיישנות, בהתאם לפסיקה לא קמה עילה לחיוב בעלות הקיר, מכוח הסדר הקבוע בסעיף 49 לחוק המקרקעין.

לאור האמור לעיל, מתייתר הדיון בטענת הפלישה.

הקיר הנוסף שהוקם על ידי הנתבע

39. אין מחלוקת כי הוקם קיר נוסף על ידי הנתבע בהמשך לקיר נשוא המחלוקת. לשיטת התובעים גם בכך יש מקום להתעשרות.

אולם גם טענה זו לא הוכחה.

40. הקיר נשוא כתב התביעה הוקם בחלק מסוים הגובל בין המגרש של התובעים למגרש הנתבע. הנתבע המשיך את הקיר בשטחו שלו. בהקשר זה העיד הנתבע :

ש : נכון שהקמת קיר תומך בגבול המערבי של חלקתך?

ת : זה קיר שהבית יושב עליו. זה לא כמו אצלו. אצלי הבית יושב

על הקצה. זה הבית.

ש : הקמת קיר תומך בגבול המערבי?

ת : זה לא קיר תומך, זה הקיר של הבית.

ש : אתה הקמת את הקיר הזה?

ת : אחרת לא יכולתי לבנות את הבית.

ש : מפנה אותך לנספח ד' לתצהיר התובע.

ת : הייתי חייב לסגור את הקטע ולכן המשכתי את הקיר. הייתי

בונה את זה גם אם לא היה לי את הקיר של התובע.

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 9325-06-15 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

- 1 משמאל יש קיר נוסף.
2 ת: זה הקיר של הבית. הוא בקו ישר עם הבית. זה הקיר המערבי
3 של הבית.
4 ש: מפנה שוב לנספח ד' לתצהיר התובע. נכון שהתחברת לקיר
5 התובעים?
6 ת: זה לא חיבור. זה צמוד לקיר. זה לא מחובר. כשמתחברים
7 לקיר צריך לקדוח ולשים ברזלים. אני לא התחברתי.
8 ש: מפנה לתצהירך לסע' 13. אתה סותר את תצהירך.
9 ת: במה אני סותר? אני מראה לך שרואים שהקיר לא מחובר. לא
10 צריך להיות מהנדס.
11 ש: אני רוצה להפנות אותך לסע' 30 לתצהירך.
12 ת: אם נעשה חיבור, זה נעשה בשטח שלי. אבל לא נעשה.
13 (פרוטוקול עמוד 19 שורות 32-36 ועמוד 20 שורות 1-13)
- 14 41. ומכאן, לא הוכחה כל התעשרות מצד הנתבע בכך שהוקם על ידו קיר בשטחו וזאת בהמשך
15 לקיר התובע אשר היווה כאמור עובדה מוגמרת וניצב. לא הוכח חסכון מבחינה כספית או
16 אחרת מבחינת הנתבע באופן בנית הקיר הממשיך בעקבות הימצאותו של הקיר נושא
17 התובענה.
- 18 42. ומכאן, כי לא הוכחה התעשרות גם ביחס לקיר שנבנה על ידי הנתבע בהמשך לקיר נושא
19 התביעה.
- 20 **התחברות למתלה הכביסה**
- 21 43. אני סבורה כי יש לדחות טענת התובעים. אכן, עולה כי הנתבע אישר את התחברותו לקיר
22 התומך לצורך בניית מתלה כביסה. עיון בתמונות שצורפו לכתבי הטענות מלמד כי מדובר
23 בהתחברות של מספר ס"מ לצורך תליית זרוע של מתלה כביסה.
- 24 לא הוכחה כל פניה של התובעים לנתבע משך הזמן שבו נעשה שימוש זה, עד להגשת ההליך
25 המשפטי.
- 26 44. לעומת זאת, הוכח כי מיד עם פניית התובעים לנתבע ביחס למתלה הכביסה, הנתבע פעל
27 מידית להסרתו (פרוטוקול עמוד 19 שורות 22-23).
- 28 45. מעבר לכך, כאמור, לכתב התביעה צורפה חוות דעת בגין עלות הקמת הקיר. לא הוכח שוויה
29 של עשית העושר הנתבעת מכח התחברות השכנים כנטען, במהלך 7 השנים האחרונות. לאור

בית משפט השלום בנתניה

תא"מ 15-06-9325 זרקובר ואח' נ' דותן ואח'

תיק חיצוני:

1 ההתחברות בה מדובר (מספר ס"מ לצורך תליית זרוע של מתלה כביסה) ובנסיבות בהן התובע
2 1 פנה אל הנתבע בענין ההתחברות רק עם הפנייה לערכאות, לא מצאתי מקום לקבוע פיצוי
3 בדרך של אומדנא.

4 46. מטעמים אלה אני דוחה את טענת התובעים ביחס לכך.

סופו של דבר

6 התביעה נדחית.

7 התובעים יישא בהוצאות הנתבע ושכ"ט בסך של 10,000 ש"ח.

10 ניתן היום, י"ד חשוון תשע"ח, 03 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

11
12
13
14
15
ל'גית הר ציון

ליאת הר ציון, שופטת

המזכירות תשלח העתק לצדדים.

